

ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ, БЕОГРАД
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДУШАН МАТИЋ“, БУПРИЈА

ДЕВЕТ ДЕЦЕНИЈА ДРАГОСЛАВА МИХАИЛОВИЋА

Међународни научни скуп

Београд
8–10. септембар 2021.

Одељење за поезију модерне и савремене српске књижевности
Одељење за упоредна истраживања српске књижевности

МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ ОДБОР

др Владета Јанковић, редовни професор,
Филолошки факултет, Београд

др Роберт Ходел, редовни професор,
Универзитет у Хамбургу, Немачка, инострани члан САНУ

др Марко Недић, научни сарадник,
Београд

др Јован Делић, редовни професор,
Филолошки факултет, Београд, дописни члан САНУ

др Радивоје Микић, редовни професор,
Филолошки факултет, Београд

др Михајло Пантић, редовни професор,
Филолошки факултет, Београд

др Александар Јовановић, редовни професор,
Учитељски факултет, Београд

др Иван Чарота, редовни професор,
Државни Универзитет Минск, Белорусија, инострани члан САНУ

др Миливој Сребро, редовни професор,
Универзитет Мишел де Монтењ, Бордо, Француска

др Љиљана Бањанин, ванредни професор,
Универзитет у Торину, Италија

др Дејан Ајдачић, редовни професор,
Универзитет у Гдањску, Пољска

др Светлана Шеатовић, научни саветник,
Институт за књижевност и уметност, Београд

УРЕДНИЦИ

др Бојан Јовић, научни саветник,
Институт за књижевност и уметност, Београд

др Марко Аврамовић, научни сарадник,
Институт за књижевност и уметност, Београд

Марко АВРАМОВИЋ (Београд)

Поетички и метанаративни елементи у приповекама Драгослава Михаиловића

У излагању ћемо обратити пажњу на приповетке и збирке приповедака у којима је Драгослав Михаиловић директно или посредно износио поетичке погледе, као и коментаре сопственог прозног опуса. У нашем фокусу ће бити рана прича „Фреде, лаку ноћ“ из истоимене чувене пишчеве збирке, и читање ове приче као полемичког текста и одбране сопствених књижевних избора, као и две и по деценије касније објављена књига *Лов на сјенице* (1993), коју карактерише, за Михаиловићеве књиге неуобичајен, читав један метанаративни слој у коме писац преиспитује могућности литературе да изрази ужасе логорских страдања, као и однос фикције и стварности како у овој збирци прича, тако и у читавом свом опусу. На крају разматрања осврнућемо се и на сумирајућу Михаиловићеву књигу, збирку приповедака *Преживљавање*, посебно на причу „Лепо писање“ у којој писац прибегава есејистичком дискурсу више него икад пре, откривајући свој однос спрам књижевних предака и сродника.

Сања МАЦУРА (Бања Лука)

Функција виртуелног наратива
у романима Драгослава Михаиловића

У раду се истражују фреквентност и функција виртуелног наратива у романима Драгослава Михаиловића. Виртуелни наратив посматрамо као сегмент наративне структуре који унутар субјективног слоја ликова осликава неаутентизована могућност, тј. оно што се могло догодити, али није. У његовој основи стоји категорија пробабилитета заснованог на томе да између више могућих, аутор бира један исход или догађај, некада ипак упућујући читаоца ка томе шта се још могло догодити или како се оно што је реализовано могло догодити другачије. Виртуелни наратив сагледавамо кроз три тематска аспекта наратива: неисприповиједано и неприповиједиво (који упућују на садржај који остаје изван приче) и контраприповиједање (које на нивоу приче постоји као паралелни, алтернативни, нереализовани наратив), те анализирамо његова три основна облика јављања (као негације, као могуће неостварене приче из прошлости и као могуће, али извјесно неоствариве будућности).

Ивана МЕДИЋ (Београд)

Саоднос музике, слике и драме у филму Петријин венац

Пандемија вируса ковид-19 однела је и Зорана Симјановића (1946–2021), најзначајнијег српског композитора музике за филм и позориште, редовног професора Факултета драмских уметности у Београду и творца великог броја незаборавних тема из филмова и телевизијских серија као што су *Грлом у јајоде*, *Национална класа*, *Балкан експрес*, *Марайонци ирче почасни круи*, *Отац на службеном њују*, *Вариола вера*, *Садирни ценџар*, *Тијо и ја*, *Танго аријетино*, *Буре барути* и многи други. Једно од најупечатљивијих композиторских остварења Зорана Симјановића јесте музика за филм *Петријин венац* редитеља Срђана Карановића, снимљен 1980. године према мотивима истоименог романа Драгослава Михаиловића, који је био и сарадник на сценарију. Симјановићева меланхолична главна тема, која музички дочарава саму Петрију и трагедије које су је задесиле, али и амбијент сиромашног рударског насеља у унутрашњости Србије, давно је надрасла своју примарну функцију примењене музике и, као самостална нумера, забележена је на бројним носачима звука - нпр. недавно у тумачењу виолинисте Немање Радловића, а у издању чувене дискографске куће Deutsche Grammophon. Но, овим радом желим да Симјановићеву музику за *Петријин венац* вратим у изворни - филмски - контекст, те да сагледам њену улогу у саодносу са драмским и визуелним текстом. С тим у вези, издвојићу места на којима музика успоставља паралелан, комплементаран, таутолошки - или, пак, супротан однос са драмским и визуелним текстом и протумачити функцију и значење оваквих поступака. Указаћу и на музичка средства путем којих Симјановић остварује карактеризацију Михаиловићевих ликова, креирање амбијента, жанр-сцена, те позиционира радњу филма у одређено време и простор - а уједно ћу осветлити и како су скраћења, до којих је дошло приликом адаптације Михаиловићевог романа у филмски сценарио, компензована музиком.

УЧЕСНИЦИ

др Марко Аврамовић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Дејан Ајдачић, редовни професор, Универзитет у Гдањску, Пољска
 др Јана Алексић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Милан Алексић, ванредни професор, Филолошки факултет, Београд
 мср Јелена Анђелковић, лектор, Универзитет у Хамбургу, Немачка
 др Милета Аћимовић Ивков, Београд
 др Јасмина Ахметагић, виши научни сарадник, Институт за српску културу, Лепосавић
 др Владан Бајчета, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Недељка Бјелановић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Соња Веселиновић, доцент, Филозофски факултет, Нови Сад
 др Владислава Гордић Петковић, редовни професор, Филозофски факултет, Нови Сад
 др Марија Грујић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Сава Дамјанов, редовни професор, Филозофски факултет, Нови Сад
 др Јован Делић, редовни професор, Филолошки факултет, Београд, дописни члан САНУ
 др Дуња Душанић, доцент, Филолошки факултет, Београд
 др Мина Ђурић, доцент, Филолошки факултет, Београд
 др Владимир Зорић, ванредни професор, Универзитет у Нотингему, Велика Британија
 др Горадана Илић Марковић, Универзитет у Бечу, Аустрија
 др Владета Јанковић, редовни професор, Филолошки факултет, Београд
 др Слађана Јаћимовић, редовни професор, Учитељски факултет, Београд
 др Јелена Јовановић, ванредни професор, Филозофски факултет, Ниш
 др Бојан Јовић, научни саветник, Институт за књижевност и уметност, Београд

мср Милица Кецојевић, асистент, Филолошки факултет, Београд
 др Милош Ковачевић, редовни професор, Филолошки факултет, Београд, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
 др Горан Коруновић, доцент, Филолошки факултет, Београд
 др Ивана Кроња, редовни професор, Висока школа ликовних и примењених уметности, Београд
 др Сања Мацура, редовни професор, Филолошки факултет, Бања Лука
 др Ивана Медић, виши научни сарадник, Музиколошки институт САНУ, Београд
 др Радивоје Микић, редовни професор, Филолошки факултет, Београд
 др Александар Милановић, редовни професор, Филолошки факултет, Београд
 др Јелена Милинковић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Снежана Милосављевић Милић, редовни професор, Филолошки факултет, Ниш
 др Милица Мустур, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Ана Наумова, доцент, Државни универзитет, Минск, Белорусија
 др Часлав Николић, ванредни професор, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
 др Силвија Новак Бајцар, ванредни професор, Јагелонски универзитет, Краков, Пољска
 мср Моника Новаковић, истраживач сарадник, Музиколошки институт САНУ, Београд
 др Марко Недић, научни сарадник, Београд
 др Кристијан Олах, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд
 др Јелена Панић Мараш, ванредни професор, Учитељски факултет, Београд
 др Михајло Пантић, редовни професор, Филолошки факултет, Београд
 др Зоран Пауновић, редовни професор, Филолошки факултет, Београд, Филозофски факултет, Нови Сад, дописни члан САНУ
 др Јелена Перић, доцент, Факултет за дипломатију и безбедност, Београд

др Игор Перишић, виши научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд

др Валентина Питулић, редовни професор, Филозофски факултет, Косовска Мистровица

др Тања Ракић, доцент, Филолошки факултет, Београд

др Петар Ристановић, научни сарадник, Институт за српску културу, Лепосавић

др Ева Сперлик, Универзитет Адам Мицкијевич, Познањ, Пољска

др Ала Татаренко, редовни професор, Универзитет Иван Франко, Лавов, Украјина

др Катажина Тачињска, Универзитет у Варшави, Пољска

др Милица Ђуковић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност

др Јустина Фудала, Универзитет у Вроцлаву, Пољска

др Роберт Ходел, редовни професор, Универзитет у Хамбургу, Немачка, инострани члан САНУ

др Валентина Хамовић, ванредни професор, Учитељски факултет, Београд

др Драган Хамовић, научни саветник, Институт за књижевност и уметност, Београд

др Весна Цидилко, редовни професор, Хумболтов универзитет, Берлин, Немачка

др Иван Чарота, редовни професор, Државни универзитет, Минск, Белорусија, инострани члан САНУ

др Светлана Шеатовић, научни саветник, Институт за књижевност и уметност, Београд

